

Norsk studentorganisasjon

Møllergata 39 / 0179 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

Høringssvar fra Norsk studentorganisasjon

NOU 2023:13 – På høy tid – realisering av funksjonshindredes rettigheter

Kultur- og likestillingsdepartementet 20.01.24

Kontakt Norsk studentorganisasjon

Max Henrik Arvidsson (velferds- og likestillingsansvarlig), 982 25 997, velferd@student.no

Jonas Ohlgren Østvik (politisk rådgiver), 922 62 962, jonas@student.no

**Høyere utdanning
Bolig**

Norsk studentorganisasjon

Innledning

Norsk Studentorganisasjon (NSO) takker for muligheten til å svare på NOU:en «På høy tid». Norsk Studentorganisasjon representere 270 000 studenter ved 34 forskjellige høyere utdanningsinstitusjoner.

NSO ser positivt på arbeidet fremlagt av utvalget, og særlig at man har hatt stort fokus på utdanning. Funksjonshindrede opplever mange problemstillinger tilknyttet dagens høyere utdanningssystem i form av både undervisning, pensum samt bolig og andre velferdsordninger. Gjennom å sette fokus på mange av disse problemstillingene kan man i større grad sikre lik rett til utdanning.

NSO støtter også innlemming av CRPD inn i norsk lov.

Høyere utdanning

NSO støtter intensjonen om å gjøre høyere utdanning mer tilgjengelig for funksjonshindrede. Mange av forslagene fra utvalget er med på å sikre akkurat dette, men NSO mener at ikke alle er like gunstige for det overordnede høyere utdanningssystemet, eller vil sikre en reell forbedring for funksjonshindrede i sektoren.

Overordnet mener NSO at det er institusjonene sitt ansvar å sikre et godt, inkluderende og universelt utformet læringsmiljø. Dette oppnås gjennom gode fysiske fasiliteter, tilrettelagt informasjon, inkluderende mottaks- og mentorordninger, og gjennom tilrettelegging for et aktivt studiemiljø og en rik studentkultur. Institusjonene skal jobbe forebyggende for trakassering og diskriminering.

I lys av dette mener NSO at forslaget om tidlig opptak er et særlig godt forslag.

Til forslaget om gjennomgang av studieprogram- og emneplaner med tanke på funksjonshindredes utfordringer ser vi både muligheter, og utfordringer. Det er bra at studieprogram- og emneplaner gjennomgås da både frister og overholdningen av disse regulerer i forskrift. Å skape mer forutsigbarhet for særlig funksjonshindrede i studiehverdagen er positivt. Utfordringer oppstår dessverre ved andre delen av forslaget, da vi er uroet over at manglende

deltakelse her kan påvirke kvaliteten i utdannelsen man mottar. Særlig i utdanningsløp knyttet til sertifisering som medisin og sykepleien vil dette være problematisk.

Det er i tillegg rimelig at høyere utdanningsinstitusjoner får økt støtte når man har studenter med diverse funksjonshindringer. Tilpassing og universell utforming koster ofte, og det er derfor rimelig at dette blir kompensert gjennom forskjellige midler. NSO stiller seg derimot kritiske til dobbelt økonomisk uttelling i finansieringssystemet, da dette kan ha negative konsekvenser for sektoren.

Forslag vi stiller oss særlig positive til:

- AAP-ordningen må utvides slik at de som ønsker og er kvalifisert for det, også kan ta en mastergrad. Det bør være muligheter for å få støtte til utsettelse dersom man ikke gjennomfører på normert tid.
- Lånekassen og NAV må legge til rette for økonomiske rammer som gjør det praktisk mulig å gjennomføre et studium. Tilleggsstipendiet for funksjonshindrede studenter må økes til 2,5G
- Uføretrygd må kunne kombineres med høyere utdanning etter individuell vurdering.
- Lånekassens regler for omgjøring av stipend til lån må likestille trygdeinntekter som AAP med lønnsinntekter. Pasientskadeerstatning og eventuelt utbetalte forsikringssummer skal ikke telle som formue ved Lånekassens beregninger.
- Alle universiteter og høyskoler må ha en ressurs sentralt som funksjonshindrede søkere og studenter kan kontakte for hjelp, tilrettelegging, veiledning og inkludering. Praktisk hjelp og tilrettelegging må ivaretas i det enkelte studieprogram. Kunnskapsdepartementet bør spesielt følge opp at denne studentgruppens rettigheter ivaretas ved alle fagskoler, høyskoler og universitet.

Bolig

Det er viktig for NSO å poengtere at bolig er et viktig velferdstilbud for studenter, men det finnes forskjellige behov. Her kommer universell utforming inn. Dette er ofte et fordyrende tiltak, men å sikre tilstrekkelig dekning er viktig for å ha reell lik rett til utdanning. Her finnes det mange tiltak som kan være med på å sikre denne retten. Her vil vi trekke frem tidlig tildeling til blinde som eksempel. Behovet for universell utforming er mindre, men behovet for å bli kjent i egen bolig er desto større. Det finnes derfor mye man kan gjøre for å assistere funksjonshindrede inn i høyere utdanning.

Norsk studentorganisasjon

Det viktigste for NSO er å sikre tilstrekkelig dekningsgrad og at boliger blir bygget. Når disse følger Tek17 og det finnes tilstrekkelig med universelt utformede boliger for å møte behovet funksjonshindrede har må fokuset ligge på ikke-fordyrende tiltak i nybygg.

Studentliv

Å være student er mer enn å sitte på lesesalen, og dette gjelder også for studenter med funksjonshindring. Derfor er det ekstra viktig at man legger til rette gode rammer for deltakelse i frivilligheten og alt annet som gjør en student til en student. Det er derfor godt at utvalget har sett på krav om universell utforming, samt krav om tilgjengelighet for idrett, kultur og fritidstiltak. NSO vil poengtere at de økonomiske rammene rundt disse tilbudene generelt også må økes.

Det er også positivt at utvalget ser på tjenester knyttet til funksjonshindredes deltakelse i politiske og organisasjonslivet. Å kunne delta i demokratiet gjennom partier og interesseorganisasjoner er et fundament i det liberale demokratiet. Tilrettelegging her er derfor viktig. Vi ønsker også å trekke frem egne medlemslag (studentdemokratiene) som eksempler til etterfølgelse for universell utforming og tilrettelegging for funksjonshindrede.

Oppsummering

NSO stiller seg positive til at problematikk knyttet til mangfold i høyere utdanning blir sett på, og utvalget har fremmet mange gode forslag for å sikre lik rett til utdanning. Dessverre trekker også utvalget frem diverse forslag som vi mener gjør mindre nyttig for seg. Disse er redegjort for tidligere i høringssvaret. Når politikken skal bli realisert er det viktig at det helhetlige studentlivet blir ivaretatt. Som tidligere nevnt i høringssvaret er det å være student mer enn å sitte på lesesalen, og dette må legges til rette for.